

Ἐμεινεν ἐκεῖ, βεθυθισμένος, κεκλιμένος ἐπὶ τῆς ὑγρᾶς γῆς, κατασχίζων τὸ στήθος διὰ τῶν ὀνύχων του, ἀναμένων! . . . Τί ἀνέμενε; Οὐδέν, οὐδέν πλέον!

Ὁ Καμ-Σι κατηφής τὸ παρετήρει. Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ σοφοῦ δὲν εἶχον πλέον δάκρυα.

X

Περὶ τὸ μεσονύκτιον, ἐνῷ οὔτε ὁ εἷς οὔτε ὁ ἄλλος εἶχε κινήθῃ, ἀπολιθθέντες ἐν θανασίμῳ σιγῇ, φῶς ἐρυθρόν, κατ' ἀρχὰς λίαν ἀσθενές, κατόπιν ταχέως μεγεθυθέν, τοὺς κατέλαβεν αἰφνιδίως.

— Εἶνε λοιπὸν ἡμέρα; ἠρώτησεν ὁ σοφός.

Ὁ Γιαῶ ἠγέρθη, μεγάλη κίνησις ἐγένετο ἐν τῇ ἐξοχῇ πέριξ τῆς οἰκίας. Μορφαὶ διαγραφόμεναι μέλαιναι, ἐπὶ τοῦ λάμποντος ἐδάφους ἐκινούντο, ἔτρεχον πρὸς τὴν πόλιν.

— Πάτερ, δὲν εἶνε ἡ ἡμέρα, εἶπεν ὁ Γιαῶ. Ἐλθέ, παρατήρησον.

Μακραὶ γλῶσσαι φλογὸς ἔδακνον τὸν κοτεινὸν οὐρανὸν ἀναμιγνύουσαι ἐρυθροὺς σπινθήρας εἰς τὴ μεμακρυσμένην ἀκτινοβολήν τῶν ἀστέρων. Ἦτο ἡ ὑψηλὴ συνοικία τοῦ Λιπενγφοῦ ἥτις ἔκαιε.

Ἡ ἄμαξα τοῦ Καμ-Σι ἦτο ἐτοίμη πρὸ πολλοῦ. Οἱ ἵπποι, ἀνυπόμονοι ἐκτύπων διὰ τῶν ποδῶν τὰς πλάκας τῆς αὐλῆς. Ὁ Γιαῶ ἔλαβε τὸν σοφὸν διὰ τοῦ βραχίονος, τὸν ἀνεβίβασεν ἐπὶ τῆς ἀμάξης, ἤρπασε τὰς ἡνίας καὶ δι' ἐνὸς κτυπήματος τοῦ μαστιγίου ἐκίνησε τοὺς ἵππους οἵτινες ἀνεχώρησαν ἐσπευσμένως. Ἡ καρδιά τοῦ Γιαῶ ἐπαλλε μέχρι συντριβῆς.

Ἐπορεύετο, ἐπορεύετο ταχέως, ἔτι μᾶλλον ταχέως, οὐδὲν μὲν ἐλπίζων, ἀλλὰ κατεχόμενος ὑπὸ ἐκτάκτου σπουδῆς.

Πολὺ πλῆθος ἐβάδιζε πλησίον τῆς ἀμάξης, σιωπηλὸν καὶ σπευδόν.

Ἐφθασαν οὕτως εἰς τὰς πύλας τῆς πόλεως. Ταύτην τὴν φορὰν ἦσαν ἀνοικταὶ καίτοι ἡ νύξ διήρκει ἔτι καὶ ἐφαίνοντο ὡς ὀπαὶ καμίνου. Εἰς τὸ βάθος τῆς εἰσοχῆς ἐκινούντο ὄμιλοι πολυάριθμοι, καὶ ἐν μιᾷ στιγμῇ ὁ Γιαῶ ἐνόμισεν ὅτι ἐφώναζον τὸ ὄνομά του. Ἐμελλε νὰ ὠθήσῃ τοὺς ἵππους καὶ νὰ διέλθῃ τὴν θύραν ὅτε ἐμποδίσθη ὑπὸ πλῆθους ἐξερχομένου ἐν θορύβῳ ἐκ τῆς πόλεως. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πλῆθους τούτου, ἤλαυνον τινὲς ἑφιπποὶ διαφόρως ὠπλισμένοι περιφρουροῦντες παλαγγεῖον. Αἱ κραυγαὶ Γιαῶ, Γιαῶ, ἐγένοντο λίαν διακριτικαί.

Ὁ σοφὸς ἐφοβήθη διὰ τὸν υἱὸν του καὶ ἠθέλησε νὰ ὀπισθοδρομήσῃ. Ἀλλ' ὁ Γιαῶ δὲν τὸν ἤκουε πλέον. Ἀντὶ ν' ἀποφύγῃ τὸ πλῆθος τοῦτο ὅπερ ἴσως ἠπείλει τὴν ζωὴν του, ἐπήδησεν ἐκ τῆς ἀμάξης καὶ ἔτρεξεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ. εἰς τὴν πρώτην σειράν, ἐνώπιον τοῦ παλαγγεῖου, ἀνθρωπὸς τις ἐβάδιζε· τὸ γαλήνιον πρόσωπόν του ἠκτινοδόλει εἰς τὴν λάμψιν τῶν δάδων.

— Σιάνγκ.

Ὁ ἱερεὺς ἀπεκρίνατο εἰς τὴν φωνὴν ταύτην, ἥτις ἦτο ἡ τοῦ Γιαῶ.

— Ἐλθέ, λέγει.

Καὶ ὥθων αὐτὸν πρὸς τὸ παλαγγεῖον τῷ ἔδειξε τὴν Πεγκ-Σεῖν, τὴν Πεγκ-Σεῖν ζῶσαν· ἀποσπασθεῖσαν τῶν δημίων ὑπὸ τῶν ἀνταρτῶν τῆς αἰρέσεως τοῦ Τσάνγκ καὶ ἀνευφημηθεῖσαν ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Γιαῶ· ἐπαναγομένην δὲ ἐν θριάμβῳ εἰς τὸν οἶκον τοῦ σοφοῦ.

Ἡ πόλις ἦτο ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν των. Ἡ πτῶσις τῆς δυναστείας τῶν Μίνγγ εἶχε προκηρυχθῇ. Πρὸς ἐνθύμησιν τῆς δόξης τοῦ Τσάνγκ ἠθέλησαν ἵνα ὁ Γιαῶ ἀναλάβῃ τὴν ἀρχηγίαν.

Καὶ ὁ Γιαῶ ἐτελείωσε τὸ ἔργον τοῦ πατρός του. . . .

Ἀλλ' οὐδὲν ὑπῆρξεν αὐτῷ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μακροῦ βίου του γλυκύτερον τοῦ ἔρωτος τῆς Πεγκ-Σεῖν ἐν τῇ ἡρέμῳ κατοικίᾳ τοῦ σοφοῦ ὑπὸ τὰς εὐώδεις σκιάδας τοῦ κήπου μεταξὺ τῶν λευκῶν λειρίων.

Τοιαύτη εἶνε ἡ ἱστορία τοῦ Γιαῶ καὶ τῆς Πεγκ-Σεῖν, ἥτις ἀντεγράφη ἐντελῶς, κατὰ τὴν ἀλήθειαν, τὴν εἰκοστὴν ἡμέραν τῆς ὀγδόης σελήνης τοῦ ἔκτου ἔτους Κοκανγγ-σοῦ.

ΒΙΚΤΩΡΟΣ ΟΥΓΓΩ

ΤΟΡΚΟΥΕΜΑΔΑΣ

Φίλτατε Κύριε Ἰγγλέση

Εἰς τὴν προτροπὴν Ἰμῶν νάποστεῖλω διὰ τὸ ἔγκριτον περιοδικὸν Σας ἀπόσπασμα τῆς ὑπ' ἐμοῦ γενομένης μεταφράσεως τοῦ τελευταίου ἀριστουργήματος τοῦ πολιοῦ τῆς Γαλλίας ποιητοῦ ὑπεύκτου, πέμπω Ὑμῖν σήμερον τοιοῦτο ἐκ τῆς Π σκηνῆς τοῦ ἔκτενους αὐτοῦ προλόγου. Ὁ Τορκουεμάδας εἶνε γνωστός, πιστεύω, τοῖς ἀναγνώσταις τοῦ Μουσείου, πολλῶ δὲ μᾶλλον ὁ Hugo, ὥστε περιττολογία θέλει ἐκληφθῇ ὅτι ἂν εἴπωμεν περὶ αὐτῶν. Μόνον ἄλλως τοῦ Τορκουεμάδα τὸ ὄνομα φέρει εἰς τὸν νοῦν τῶν ἀναγνωστῶν τὸ σκοτεινὸν καὶ φρικῶδες μέρος τῆς ζοφερᾶς ἱστορίας τῶν χρόνων τοῦ Μεσαίωνος ἐξ οὗ ἠντλήσεν ὁ ποιητὴς τὸν μῦθόν του, περιβαλὼν τὸν ἥρωά του διὰ τῶν μελαντέρων χρωμάτων καὶ ἐξεικονίσας τὸσφ ἐπιτυχῶς τὴν παράδοξον ὄντως καὶ πρωτότυπον ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ὁποῦ διεχέτο πανταχοῦ ἡ φρίκη καὶ κρυεροῦ θανάτου ὁ παγετός. Ἀρκεῖ ἐν τούτοις νὰ σημειώσωμεν, ὅτι τὸ μέρος—μετὰ τὸ δημοσιευθὲν πρό τινος ὑφ' ἡμῶν ἐν τῷ Ἐσπέρῳ—ὡς τὸ μόνον κατάλληλον διὰ περιοδικόν, τὸ μὲν διότι παρέχει εἰκόνα τοῦ ἥρωός μας, πρὸ τῆς ἐποχῆς τῆς δόξης του, ὅτε ἐθεωρεῖτο ἀπλῶς οἰστηλατούμενος ἢ καὶ τρελλὸς μοναχός, ὁ μέλλων νὰ σπεῖρῃ τὸν θάνατον εἰς τοσαύτας μυριάδας θνητῶν· τὸ δὲ διότι δίδει εἰκόνα τινὰ τῆς τότε καταστάσεως τῶν μονῶν καὶ τοῦ τρόπου δι' οὗ ἐξήλειφον ἀπὸ τῆς γῆς οἱ ἅγιοι πατέρες τοὺς θεωρουμένους ἐπιδραβεῖς αὐτοῖς καὶ δι' οὗ θὰ ἐξηλείφετο καὶ ὁ μονομανὴς Τορκουεμάδας, ἂν μὴ δύο περιπαθεῖς νεανικαὶ καρδίαι, ὁ Σάγχος καὶ ἡ Ρέζα, ἔσωζον αὐτόν, κατὰ ὁλπήν μοῖραν, ἵνα αὐτοὺς μὲν παραδώσῃ πρὸς σωτηρίαν των εἰς τὸ πῦρ τῆς ἱερᾶς ἐξετάσεως, ἀποστείλῃ δὲ ἐς Ἄδου τοσαύτας μυριάδας θνητῶν ἐν ὀνόματι τῆς ἀγιωτάτης τοῦ Χριστοῦ θρησκείας.

Ἀλλὰ ἐξετάσθμεν, νομίζω, πέρα τοῦ δέοντος, διὸ καὶ καταστρέφομεν τὸν λόγον, νομίζοντες, ὅτι τάνωτέρῳ δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς μικρὰ εἰσαγωγὴ δημοσιευομένου ἀποσπάσματος.

Π. Κ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ.